

"ושחט את בן הבקר לפני ה'"

עבודת שחיטת הקרבן לתקן את הקנה והושט שני צינורות המחברים את ישראל עם הקב"ה

שבלב, ולהמציא מאכלים אל תוך הגוף, ולהוציא מחשבתו לאחרים על ידי דיבורו, וכן בית המקדש שער השמים, להמציא שפע מהראש אבינו שבשמים יתברך שמו לישראל עמו, ולהוסיף כח ממטה למעלה על ידי עבודת בית המקדש, וממנו יוצאת הוראה ותורה לכל העולם".

נמצינו למדים מדבריו הקדושים, כי בית המקדש נמשל לצוואר, המחבר את המוח שבראש עם הלב הממשיך חיות ודם לכל הגוף, בין מלמעלה למטה כי המוח שבראש משפיע משכלו והבנתו על הלב, שידע איך להפעיל בתבונה את כל מערכות הגוף, ובין מלמטה למעלה כי הלב שהוא מלא דם של חיות משפיע חיות אל המוח שבראש להחיותו ולקיימו, וכן המאכלים שנכנסים בתוך הפה שהוא בראשו של אדם, הרי הם עוברים מהראש אל הגוף דרך הצוואר שמחבר את הראש עם הגוף.

כמו כן בית המקדש הוא בבחינת צוואר מלמעלה למטה, בהיותו מחבר בין הקב"ה אבינו שבשמים שהוא כביכול בבחינת ראש, עם כלל ישראל שהם בבחינת גוף שמקבל חיותו מהראש, כי כל השפע שהיה בעולם הן בגשמיות והן ברוחניות נשפע לישראל על ידי בית המקדש, וכן מלמטה למעלה הבית המקדש הוא בבחינת צוואר, לחבר ולהעלות עבודתם של ישראל בבית המקדש שיעלו לריח ניחוח לה'.

וכן כתב ה"שם משמאל" (פרשת ויגש שנת תרע"ג) בשם אביו הגה"ק בעל "אבני נזר" זי"ע: "והטעם שנקרא בית המקדש צוואר הגיד כ"ק אבי אדומו"ר זצללה"ה, כי כמו שהצוואר הוא ממוצע בין הראש והגוף, כן בית המקדש ממוצע בין העולם העליון לתחתון". ומבאר ה"שם משמאל" הענין בזה בלשון קדשו:

"והנה כמו בגשמיות כן ברוחניות, הקנה מוציא קול בתורה ובתפלה, והושט הוא המאכל כשהוא בקדושה לברר את חלקי הקדושה שנמצאים במאכל... ובדוגמא זו הוא בית המקדש התפילה,

שכשרה בזר, משמע שעבודה זו מוטלת על כל אחד מישראל.

בית המקדש הוא בבחינת צוואר המחבר את הקב"ה הראש עם ישראל הגוף

פתח דברינו יאיר במה שמצינו בפרשת ויגש מיד אחרי שנתגלה יוסף לאחיו, כתוב (בראשית מה-ד): "ויפול על צווארי בנימין אחיו ויבך ובנימין בכה על צוואריו", ופירש רש"י ומקור הדבר בגמרא (מגילה טז): "ויפול על צווארי בנימין אחיו ויבך, על שני מקדשות שעתידין להיות בחלקו של בנימין וסופן להיחבר. ובנימין בכה על צוואריו, על משכן שילה שעתיד להיות בחלקו של יוסף וסופו להיחבר".

וכן דרש בזוהר הקדוש (פרשת ויגש טו): דרש זה על הכתוב "ויפול על צווארי בנימין", ומוסיף הזוהר כי כן מפורש בכתוב (שיר השירים ד-ד): "כמגדל דויד צווארך בנוי לתלפיות". ומפרש הזוהר: "צווארך דא בית מקדשא דלתתא", צווארך זה בית המקדש שלמטה, "בנוי לתלפיות", כמו שדרשו בגמרא (ברכות ל): "תל שכל פיות פונים בו", כי בכל מקום שעומדים להתפלל צריך לכוון אל מול קודש הקדשים. ומביא הזוהר עוד סימוכין שבית המקדש נקרא צוואר ממה שכתוב (איכה ה-ה): "על צווארנו נרדפנו", פירוש על בית המקדש שהוא צוואר נרדפנו, יגענו לבנותו ב' פעמים ולא הניחו לנו.

וביאר ה"חתם סופר" (פרשת ויגש דף רכב טור א ד"ה ויפול) הטעם שבית המקדש נקרא צוואר, כי כמו שהצוואר מחבר את הגוף עם הראש, כן בית המקדש הוא בבחינת צוואר המחבר את ישראל עם הקב"ה שהוא ראשם, והנה הדברים בלשון קדשו:

"הענין בזה, כי בית המקדש נקרא צוואר בשיר השירים (ה-ה) צווארך כמגדל השן, והוא כי אינו משמש אלא כצוואר הזה, שהוא רק שביל ודרך מראש ללב, להמציא לשם השכליות שבמוח, ומהלב למוח להמציא לשם כח החיוני

בפרשתנו פרשת ויקרא אנו למדים על עבודת הקרבנות בבית המקדש, כמו שפתח הכתוב (ויקרא א-א): "ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר, דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אדם כי יקריב מכם קרבן לה', מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם". דבר בעתו מה טוב להתבונן בענין עבודת השחיטה, שהיא העבודה הראשונה מארבע העבודות של הקרבנות: שחיטה, קבלה, הולכה, זריקה, כמו שכתוב (שם ה): "ושחט את בן הבקר לפני ה' והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם וזרקו את הדם על המזבח סביב אשר פתח אהל מועד".

עבודת השחיטה בקרבנות יש בה ענין מיוחד, שאינה צריכה כהן אלא היא כשרה גם בזר, כמו שפירש רש"י: "ושחט והקריבו הכהנים, מקבלה ואילך מצות כהונה, למד על השחיטה שכשרה בזר". ומקור הדבר במה ששינו בגמרא (ברכות לא): כי שמואל הנביא בהיותו רק בן שנתיים הורה כן בפני עלי הכהן, וכששאלו עלי מנין לך דבר זה, השיב לו שמואל: "מי כתיב ושחט הכהן, והקריבו הכהנים כתיב, מקבלה ואילך מצות כהונה, מכאן לשחיטה שכשרה בזר".

והנה ראוי לדעת כי הבנת כל עבודות הקרבנות באופן כללי יש לה חשיבות גדולה גם בזמן הזה, אף שבעוונותינו הרבים אין לנו בית המקדש להקריב בו קרבנות, שהרי מקרא מלא דיבר הכתוב (הושע יד-ד): "ונשלמה פרים שפתינו". ופירש רש"י: "ונשלמה פרים, שהיה לנו להקריב לפניך, נשלם אותם בריצוי דברי שפתינו".

וזהו ששינו בגמרא (ברכות כו): "רבי יהושע בן לוי אמר תפלות כנגד תמידין תקנום" - שחרית כנגד תמיד של שחר, מנחה כנגד תמיד של בין הערבים, ערבית כנגד איברים ופדרים שלא נתעכלו מבערב קרבים והולכים כל הלילה. נמצא לפי זה שגם בזמן הזה אנו עושים עבודת הקרבנות בריצוי דברי שפתינו, וכאמור במאמר זה ברצוננו להתבונן במיוחד על עבודת השחיטה

ביאור בדרך עבודה שמכל ד' עבודות: שחיטה, קבלה, הולכה, זריקה, רק עבודת השחיטה כשרה גם בזר

חתם סופר ואבני נזר: בית המקדש נקרא "צוואר", כי הוא בבחינת אמצעי לקשר את ישראל עם הקב"ה

מדרש: "כי תשא את ראש - ואין ראשם של ישראל אלא הקב"ה שנאמר ויעבור מלכם לפניהם וה' בראשם"

כשם שהגוף מחובר עם הראש על ידי הקנה והושט, כן חיבור ישראל עם הקב"ה הוא על ידי הקנה והושט

כי כל התפילות אפילו מסוף העולם עולין דרך בית קודש הקדשים, כאמרם ז"ל (ברכות ל). יכוין את לבו כנגד בית קדשי הקדשים, ושיר שעל הקרבן, כי עיקר שירה בפה, ושניהם מתיחסים לקנה, הקרבנות שנקראים אכילת מזבח מתיחסין לושט".

הקנה והושט שני צינורות המקשרים בין ישראל להקב"ה

נרחיב לבאר דבריהם הקדושים על פי מה שמצינו כי הקב"ה עם בניו ישראל נמשלים כביכול לגוף אחד, הקב"ה הוא כביכול בבחינת "ראש בני ישראל", ואילו בניו ישראל הם בבחינת הגוף המחובר אל הראש, שהוא הקב"ה המשפיע להם שפע של חיים, כמבואר בפסיקתא רבתי (פרשה י סימן יא) על הכתוב (שמות ל-ב): **"כי תשא את ראש בני ישראל"**.

"אמר הקב"ה למשה, משה כל מה שאתה יכול לרומם את האומה הזו רוממה, שכאילו לי אתה רומם, שנאמר כי תשא את ראש בני ישראל, כי תשא בני ישראל אין כתיב כאן אלא את ראש, ואין ראשם של ישראל אלא הקדוש ברוך הוא, שנאמר (מזכה ב-ג) ויעבור מלכם לפניהם וה' בראשם".

והנה כבר אמר איוב (איוב יט-כ): **"ומבשרי אחזה אלוק"**, כלומר מהבשר החומרי של אדם קרוץ מחומר, אני יכול לחזות ולהשכיל הנהגת אלוק, שהרי מקרא מלא דיבר הכתוב (בראשית א-כ): **"ויברא אלקים את האדם בצלמו בצלם אלקים ברא אותו"**, פירוש, הקב"ה ברא את האדם בצלם אלקים, כדי שיוכל ללמוד מבשרו איך הקב"ה מתנהג עם האדם, ועל כך אמר איוב **"ומבשרי אחזה אלוק"**.

מעתה אם נרצה ללמוד על הקשר בין כלל ישראל שהם בבחינת "גוף" עם הקב"ה שהוא כביכול בבחינת "ראש", נוכל ללמוד ענין זה מגוף האדם שיש לו חיות רק כל זמן שהוא מקושר ומחובר עם הראש, אבל ברגע שהגוף ח"ו מתנתק מהראש אין בו שום חיות, כמו שמצינו על כך הביטוי בגמרא בלשון תמיהה (שבת עה): **"פסיק רישא ולא ימות"**, פירוש, כשמפרידים את הראש מהגוף לא יתכן שלא ימות.

כן אין לישראל חיות רק כאשר הם מחוברים עם ראשם שהוא הקב"ה המשפיע להם שפע של חיים, כמו שכתוב (דברים ד-ז): **"ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום"**, לכן כמו שמצינו אצל אדם שהחיבור בין הגוף לראש הוא על ידי שני סימנים הקנה והושט, שהם בבחינת שני צינורות המחברים את הגוף עם הראש, כן התחברות ישראל עם הקב"ה הוא על ידי שני צינורות אלו.

והנה פעולת הקנה היא לגלות ולהוציא את קול הדיבור, ופעולת הושט היא להכניס המאכל והמשקה בתוך הגוף כדי להחיותו, כן התחברות ישראל שהם הגוף עם הקב"ה שהוא ראשם הוא באמצעות שני צינורות הקנה והושט, כאשר ישראל עוסקים בתורה עם קול הדיבור היוצא מן הקנה, ואוכלים ושותים לשם שמים עם הושט שמכניס האוכל בתוך הגוף בבחינת (משלי ג-ג): **"בכל דרכיך דעהו"**.

"אין מסיחין בסעודה שמא יקדים קנה לושט"

מה נשגבים הם דברות קדשו של ה"חתם סופר" זי"ע ב"דרושים ואגדות" (מכתב יד קדשו פרשת ויחי ד"ה אחז"ל) שמפרש מאמר הגמרא (תענית ה):

"רב נחמן ורבי יצחק הוו יתבי בסעודתא, אמר ליה רב נחמן לרבי יצחק, לימא מר מילתא, אמר ליה הכי אמר רבי יוחנן, אין מסיחין בסעודה, שמא יקדים קנה לושט ויבא לתר דסעודא אמר ליה, הכי אמר רבי יוחנן, יעקב אבינו לא מת".

וביאר בדברי קדשו כי רבי יוחנן שאמר: **"אין מסיחין בסעודה, שמא יקדים קנה לושט ויבא לידי סכנה"**, נתכוון בזה בשני אופנים, אופן אחד לאנשים פשוטים כמונו, ואופן ב' נעלה ונשגב יותר לאנשים גדולים, כי לאנשים פשוטים נתכוון פשוטו כמשמעו, שיש סכנה לדבר באמצע הסעודה שמא יקדים הקנה לושט ויבא לידי סכנה.

אולם לצדיקים גדולים אשר כבר זיככו את גופם כשרפי מעלה נתכוון רבי יוחנן באופן אחר לגמרי, כי אצלם האכילה עצמה בכוונות נשגבות היא עבודה קדושה כהקרבנות, לכן אינם צריכים לדבר דברי תורה בשעת הסעודה, כי אז עלולים לטעות שהם צריכים לדבר דברי תורה משום שהאכילה שלהם איננה חשובה בעיני ה',

וזו טעות גמורה כי לצדיקים גדולים כאלו עבודת האכילה חשובה בעיני ה' כלימוד התורה.

וזהו שאמר רבי יוחנן על צדיקים כאלו: **"אין מסיחין בסעודה"**, בדברי תורה, **"שמא יקדים קנה לושט"**, פירוש, שמא יבוא להקדים החשיבות של עסק התורה עם הקנה לעבודת אכילה עם הושט, **"ויבא לידי סכנה"**, לזלזל ח"ו בעבודת האכילה בקדושה ובטהרה, בחשבו שהעיקר הוא עסק התורה ואין צריך לעסוק בעבודת האכילה.

על כן כשביקש רב נחמן מרבי יצחק: **"לימא מר מילתא"**, הבין רבי יצחק כי רב נחמן בגודל ענוותנותו אינו מחשיב עבודתו באכילה, לכן הוא מבקש לומר דברי תורה בשעת הסעודה. על כך השיב לו רבי יצחק: **"הכי אמר רבי יוחנן, אין מסיחין בסעודה, שמא יקדים קנה לושט"**, כלומר לאדם גדול כמוך הפירוש הוא, **"אין מסיחין בסעודה"**, בדברי תורה, **"שמא יקדים קנה לושט"**, שיבוא להקדים בחשיבות של עסק התורה עם הקנה לעבודת אכילה עם הושט.

בדרך זו ממשיך ה"חתם סופר" לבאר מה שאמר לו רבי יצחק אחרי הסעודה: **"הכי אמר רבי יוחנן יעקב אבינו לא מת"**, כי ביקש להוכיח לו בכך שאכן עבודת האכילה בושט חשובה מאד בעיני ה', והענין הוא על פי מה שכתבו המקובלים ומקור הדבר בשל"ה הקדוש (שער האותיות אות ק) קדושת האכילה סימן רלב), כי יעקב אבינו עמוד התורה הוא בבחינת הקנה שממנו יוצא קול הדיבור בדברי תורה, ואילו עשו הרשע הוא בבחינת הושט שיש בו תאוות אכילה, על כן אמר ליעקב (בראשית כה-ל): **"הלעיטני נא"**. וזהו שפירש בתרגום אונקלוס על הפסוק (שם לד): **"ויבז עשו את הבכורה"** - **"וְיָשֹׁט עֶשׂו ית בכרותא"** - **"וש"ט הוא אותיות וש"ט"**.

והנה עשו שעוסק רק בתאוות אכילה אין לו שום קיום, כי כל עניני העולם הזה הם כצל עובר

מהר"י מבעלזא זי"ע הטעם שהשלחן והמנורה היו צריכים לראות זה את זה על פי מה שפסק המחבר בשלחן ערוך (א"ח סימן רלא):

"בכל מה שיהנה בעולם הזה, לא יכוין להנאתו אלא לעבודת הבורא יתברך, כדכתיב (משלי ג-ו) בכל דרכיך דעהו, ואמרו חכמים (אבות פ"ב מ"ב) כל מעשיך יהיו לשם שמים, שאפילו דברים של רשות, כגון האכילה והשתיה וההליכה והשיבה והקימה והשיחה וכל צרכי גופך, יהיו כולם לעבודת בוראך או לדבר הגורם עבודתו".

הנה כי כן זהו הענין שהקפיד הכתוב "ואת המנורה נוכח השלחן", שהשלחן והמנורה יהיו רואים זה את זה, כדי לרמז בכך כי בשעה שאיש ישראל עוסק בענייני אכילה ושתיה בבחינת השלחן שהיו עליו לחם הפנים, צריך שתהיה כוונתו לשם שמים כדי שיהיה לו כח לעסוק בתורה, בבחינת המנורה שהדליקו בה את אור התורה.

לפי האמור יש להוסיף תבלין לדבריו הקדושים, כי היות שהמנורה והשלחן הם בבחינת הקנה והושט שעומדים סמוכים זה אצל זה, המנורה שהדליקו בה את אור התורה היא בבחינת הקנה שממנו יוצא קול התורה, והשלחן שעליו לחם הפנים הוא בבחינת הושט שדרכו נכנס האוכל בתוך הגוף, ועל שם שני צינורות אלו נקרא בית המקדש בבחינת צוואר המחבר את ישראל עם הקב"ה, לכן צריך שיהיו רואים זה את זה, וכמו שפירש מרן מהר"י זי"ע שיאכל וישתה עם הושט לשם שמים כדי שיוכל לעסוק בתורה עם הקנה, ועל ידי זה הוא מייחד את המנורה עם השלחן. ויש לרמז ענין זה במאמרם: "וכל מעשיך יהיו לשם שמים" - ש"ם ראשי תיבות שלחן מ'נורה.

על פי האמור ירווח לנו להבין גם כן הטעם שקבע הקב"ה את מקום המזבח בין המנורה ובין השלחן, כי תכלית המזבח שהקטירו עליו קטורת, היא רמז על זביחת היצר הרע שהוא בבחינת חלבנה, שיש בשמו סמאל ניצוץ קדוש שם א"ל שעתידי הקב"ה לזבוח ולהוציא ממנו, וכן מצינו בגמרא (סנהדרין מג): "כל הזובח את יצרו". והנה בענין עבודת ה' בשני הצינורות של הקנה והושט צריך זביחת היצר הרע בסור מרע, כי צריך להיזהר מאד שלא לדבר לשון הרע עם הקול היוצא מן הקנה, וכן צריך לקדש את אכילתו שיאכל לשם שמים ולא למלאות תאוות האכילה.

על כן צוה הקב"ה בכוונה תחילה להעמיד את המנורה והשלחן זה מול זה בבחינת קנה וושט, כדי לרמז על הקשר בין ישראל להקב"ה על ידי עסק התורה עם הקנה וקדושת אכילה עם הושט, ונצטוונו גם כן להעמיד את המזבח באמצע

תפקידו של הקנה להוציא קול של תורה ותפלה, ותפקידו של הושט לאכול ולשתות לשם שמים

המנורה והשלחן הם בבחינת הקנה והושט, המנורה אור תורה שיוצא מהקנה והשלחן לחם הפנים עם הושט

של"ה הקדוש: על ידי פגם האכילה בושט, מתארך הו' של ושל ונעשה ו' פשוטה לצירוף שט"ן ששולט באדם

כשחטא אדם הראשון באכילת עץ הדעת נתארך ו' של ושל ונעשה שט"ן ושלט בו היצר הרע הוא השטן

נקדים עוד מה ששנינו בגמרא (ב"ב כה): "הרוצה שיחכים ידרים ושיעשיר יצפין, וסימניך שלחן בצפון ומנורה בדרום". ופירש רש"י שיתפלל בנטייה מעט לצד דרום או לצד צפון. נמצינו למדים מזה כי המנורה שעומדת בצד דרום היא רמז על חכמת התורה, שכן הדלקת נרות המנורה היא בבחינת (משלי ו-ג): "כי נר מצוה ותורה אור", ואילו השלחן שעומד בצד צפון והעמידו עליו את לחם הפנים רומז על עשירות.

מעתה נראה כי המנורה הרומזת על אור תורה, היא בבחינת צינור הקנה אשר ממנו יוצא קול הדיבור של דברי תורה, ולעומת זה השלחן שהניחו עליו את לחם הפנים, הוא בבחינת צינור הושט שמיועד לעניני אכילה ושתיה, נמצא לפי זה כי המנורה והשלחן שבבית המקדש הם בבחינת שני צינורות הקנה והושט שבתוך הצוואר, שמטעם זה נקרא בית המקדש "כמגדל דויד צווארך בנוי לתלפיות", כי הוא מקשר בין ישראל לאביהם שבשמים.

שלחן בצפון מנורה בדרום ומזבח ממוצע משוך כלפי חוץ

הנה מה טוב ומה נעים לבאר בזה מה ששנינו בגמרא (יומא לג): "שלחן בצפון משוך מן הכותל שתי אמות ומחצה, ומנורה בדרום משוכה מן הכותל שתי אמות ומחצה, מזבח ממוצע ועומד באמצע ומשוך כלפי חוץ קימעא, [ומקשה בגמרא] ונוקמיה להדייהו [מדוע לא קבעו את המזבח מכוון בין המנורה והשלחן, ומתרחץ] כיון דכתיב (שמות כו-לה) ואת המנורה נוכח השלחן בעינן דחזו אהדי".

פירוש, המנורה והשלחן היו צריכים לעמוד בבית המקדש באופן שיהיו רואים זו את זו, ומטעם זה המזבח שהיה באמצע היה משוך מעט כלפי חוץ, כדי שלא יפסיק בין המנורה והשלחן. וביאר כ"ק אדמו"ר מרן

ולא נשאר מהם שום קיום, אולם יעקב אבינו שעוסק בדברי תורה היוצאים מן הקנה, לכן גם כל עניני אכילה עם הושט הם בבחינת עבודת הקודש שאינה מתבטלת לעולמים.

הנה כי כן זהו שאמר רבי יצחק לרב נחמן אחרי שאכלו הסעודה: "הכי אמר רבי יוחנן יעקב אבינו לא מת", כי יעקב אבינו זיכך בקדושתו אפילו את גופו החומרי על ידי שקידש עצמו גם בעניני אכילה ושתיה, ומזה מוכח כי בשעת הסעודה אסור להקדים את הקנה לושט, כי גם עבודת האכילה בושט חשובה מאד בעיני ה'.

על פי האמור מבאר ה"חתם סופר" בדרך עבודה, מה שמצינו להלכה (חולין מב) שינוי בין הקנה להושט, כי נקובת הושט טריפה אפילו בנקב משהו, ואילו הקנה אינו טריפה אלא אם נפסק רובו, והביאור בזה בלשון קדשו: "דהפוגם על ידי אכילה ושתיה במשהו נפגם, מה שאין כן בתורה ומעשים טובים (פסחים ג), לעולם יעסוק אדם בתורה ומעשים טובים אפילו שלא לשמה כו', ועד שתתקלקל רובא לא נפסל". אלו תוכן דבריו הקדושים.

המנורה והשלחן בבחינת הקנה והושט המחברים את הקב"ה עם ישראל

קעבדא קמיה מארייהו נראה להוסיף תבלין לדבריהם הקדושים של ה"חתם סופר" וה"אבני נזר" זי"ע, לבאר היכן מצינו בבית המקדש שהוא בבחינת "צוואר", שיש בו שני הצינורות של הקנה והושט המחברים בין ישראל להקב"ה, כי דבר זה התגלה בבית המקדש במלוא הודו והדרו, בשלחן שהניחו עליו לחם הפנים, כמו שכתוב (שמות כה-ל): "ונתת על השלחן לחם פנים לפני תמיד", ובמנורה שהדליקו בה את הנרות, כמו שכתוב (שם כז-כ): "ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד".

בעניני אכילה ושתייה וכל הבלי עולם הזה, ולכן אמר ליעקב (בראשית כה-ל): "הלעיטני נא" שהוא בושט. וזהו שפירש בתרגום אונקלוס: "ויבז עשו את הבכורה" - "וְשֵׁט עָשָׂה יֵת בְּכֹרֶתָא" - וש"ט הוא אותיות וש"ט, ובכך ביזה את הבכורה שהיא עבודת הקנה של יעקב.

על פי האמור מבאר השל"ה הקדוש מה שמצינו דבר פלא בזוהר הקדוש (פרשת פנחס רלב.), כי כשהאדם משתמש עם הושט לאכול ולשתות כדי למלאות תאות לבו, וכל שכן כשאוכל מאכלים שהשיג בגזל או שאר איסורים, מתארכת האות ו' של ו-שט ונעשה ממנה ו' פשוטה, אשר אז במקום וש"ט נעשה צירוף שט"ן.

נמצא כי כשאדם פוגם בושט באכילת איסור, הרי הוא פוגם גם בקנה משום שאין היצר הרע נותן לו לעסוק בתורה כראוי. והנה אחר כך עולה היצר הרע ומקטרג על האדם שחטא, וכשמקבל רשות הוא יורד וממית, כמבואר בגמרא (ב"ב טז.): "הוא שטן הוא יצר הרע הוא מלאך המות". ומפרש שם: "תנא יורד ומתעה, ועולה ומרגיז, נוטל רשות ונוטל נשמה".

מעתה יאיר לנו להבין מדוע דוקא אחרי שחטא אדם הראשון בעץ הדעת נכנס בו יצר הרע ונגזרה עליו מיתה, כי לפני שחטא בעניני אכילה עם הצינור של הושט, הגביר אדם הראשון בגודל קדושתו את בחינת הקנה על הושט, אשר לפי המבואר בזוהר הקדוש הנ"ל הוא בבחינת עולם הבא שאין בו אכילה ושתייה, לכן לא היה בו יצר הרע ומלאך המות כמו שעתיד להיות בעולם הבא שיתבטלו כליל מן העולם.

אולם כאשר נכשל בעצת הנחש הקדמוני, הוא היצר הרע שרו של עשו בבחינת ושוט לאכול מעץ הדעת, אשר ענין זה הוא פגם גדול לאכול מהעץ שאסר עליו הקב"ה, הנה גרם בכך שנתארך הו' של וש"ט ונעשה מזה צירוף שט"ן, ועל ידי זה נכנס בו יצר הרע שמפתה לדבר עבירה, ואחר כך הוא עולה ומסטיין על האדם, וכשמקבל רשות הוא יורד וממית, אשר זהו ענין המיתה שנגזרה על אדם הראשון וכל הנבראים אחרי שחטא בעץ הדעת.

"רבי שמעון אומר, שלשה שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה, כאילו אכלו מזבחי מתים, שנאמר (ישעיה כח-ח) כי כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום, אבל שלשה שאכלו על שלחן אחד ואמרו עליו דברי תורה, כאילו אכלו משלחנו של מקום ברוך הוא, שנאמר וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה'".

והרי זה מתאים להפליא למה שנתבאר, כי העבודה בבית המקדש בהדלקת המנורה ובלחם הפנים שעל השלחן, הם בבחינת שני צינורות של הקנה והושט הרוחניים המקשרים את ישראל עם הקב"ה שהוא בבחינת "ראש בני ישראל", וביניהם עומד המזבח כדי לכפר על הפגם בקנה ובושט.

לכן גם בזמן הזה שאין לנו בית המקדש, שלחנו של אדם מכפר עליו, על ידי שיקריב לה' את כל תאוות האכילה לאכול לשם שמים, בבחינת השלחן שהיה עליו לחם הפנים שהכהנים אכלו לשם שמים, ולומר על השלחן דברי תורה שעבודה זו היא בבחינת המנורה שהדליקו בה את אור התורה, ועל ידי זה שלחנו של אדם מכפר עליו כמזבח.

על ידי תאות אכילה מתהפך וש"ט לצירוף שט"ן

בדרך המלך נלך לבאר ענין זה ביתר שאת, נקדים מה שמצינו כי בחטא עץ הדעת נגזרה מיתה על אדם הראשון, כמו שכתוב (בראשית ב-ז): "ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו כי ביום אכלך ממנו מות תמות", זאת ועוד שעל ידי חטא עץ הדעת נכנס בו יצר הרע, כמו שפירש רש"י (בראשית ב-כה): "לא ניתן בו יצר הרע עד אכלו מן העץ ונכנס בו יצר הרע". וצריך להבין הענין מדוע דוקא אחרי חטא עץ הדעת שלטו בו היצר הרע ומלאך המות.

ונראה לבאר הענין בזה, על פי מה שכתב בשל"ה הקדוש (שער האותיות אות ק' קדושת האכילה סימן רלב), כי צינור הקנה שאין בו אכילה ושתייה הוא בבחינת עולם הבא שאין בו אכילה ושתייה, והוא חלקו ונחלתו של יעקב אבינו עמוד התורה שבחר לעצמו עולם הבא, כי עבודתו בקודש היא לעסוק בתורה ותפלה בצינור הקנה.

אולם הושט שאוכל ושותה הוא בבחינת עולם הזה חלקו של עשו הרשע, אשר כל עסקו הוא

משוך קמעא כלפי חוץ, לרמוז בכך שעבודתנו בקודש היא לזבוח את היצר הרע, שלא יקלקל את הקול היוצא מן הקנה ואת האוכל שנכנס בגופנו דרך הושט, כדי לתקן את הפגם בקנה ובושט שהם בבחינת המנורה והשלחן, שני הצינורות המחברים בין ישראל לאביהם שבשמים.

הנה כי כן ירווח לנו להבין הטעם ששחיטת הקרבן כשרה בזר, כי עבודה זו באה לכפר על הפגם בקנה על ידי שדיבר דברים האסורים, ועל הפגם בושט שלא אכל לשם שמים כי אם למלאות תאוות יצר האכילה, לכן צריך להביא קרבן ולשחוט את שני הסימנים הקנה והושט, וכמו שביאר הרמב"ן (ויקרא א-ט) כי תכלית הקרבת הקרבנות: "כדי שיחשוב אדם בעשותו כל אלה, כי חטא לאלקיו בגופו ובנפשו, וראוי לו שישפך דמו וישרף גופו, לולא חסד הבורא שלקח ממנו תמורה, וכפר הקרבן שיהא דמו תחת דמו נפש תחת נפש וראשי אברי הקרבן כנגד ראשי איבריו".

עבודת השחיטה הכשרה בזר לאכול לשם שמים ולומר דברי תורה

בדרך זו במסילה נעלה לבאר איך אנו יכולים לעבוד עבודת השחיטה גם בזמן הזה, על פי מה ששינו בגמרא (ברכות נה.) כי שלחנו של אדם שאוכל עליו הוא בבחינת מזבח כפרה, ודרשו כן מסמיכות הכתובים: "דכתיב (יחזקאל מא-כב) המזבח עץ שלש אמות גבוה, וכתיב (שם) וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה', פתח במזבח וסיים בשלחן, רבי יוחנן ורבי אלעזר, כל זמן שבית המקדש קיים מזבח מכפר על ישראל, ועכשיו שלחנו של אדם מכפר עליו".

לפי האמור הביאור בזה על פי מה שכבר למדנו הלכה למעשה מדברי המחבר הנ"ל: "בכל מה שיהנה בעולם הזה, לא יכוין להנאתו אלא לעבודת הבורא יתברך, כדכתיב בכל דרכיך דעהו". נמצא לפי זה כי האוכל לשם שמים ולא לשם תאוה, הרי הוא מקדש את הושט שהוא אחד משני הצינורות המחברים את ישראל עם הראש שהוא הקב"ה, אמנם בנוסף על האכילה לשם שמים שהיא מקדש את הושט, צריך לומר דברי תורה על השלחן כדי לקדש את הקנה שממנו יוצא הקול, כמו ששינו במשנה (אבות פ"ג מ"ג):

תודתנו וברכתנו נתונות לאלו שנדבו את הוצאת הגליון לזיכוי אחינו בני ישראל

משפחת מהדב הי"ו - לעילוי נשמת אמם האשה החשובה מרת לאה בת וירג'ני ע"ה

להורדת המאמרים shvilei.com
לקבלת המאמרים באימייל: mamarim@shvileipinchas.com